

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatekarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.



MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként; szövegközt és nyiltér 1-50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. július 1.

27. Szám.

Temetés.

Horvátország fővárosában Zagrebban e hó huszonharmadikán nagy temetés volt. Horvátország mély gyászba borulva temette két szeretett fiát, akiknek a sirjait időnek előtte megásta egy csernagorai szerb. A halottak: Radics Pavle, nemzetgyűlési képviselő, hét gyermekes család apa, — a másik Dr. Baszaricsek Gyuró szintén képviselő, ki csak két árvát hagyott hátra. Mindkét képviselő a horvát paraszt-demokrata koalíció tagja volt s a gyilkosok Racsics Punisa, szintén képviselő, a radikális párt tagja, aki féktelen dühében a parlamentben lelötte őket.

Horvátország két újonnan hantolt sírral lett gazdagabb, amely sírok magukba zárták két derék horvát hazafi földi maradványait, de kívül hagytak egy kérdést, amelyet nem lehet eltemetni; azt a kérdést, hogy mi lesz ezután Horvátországgal? A kétségeskedő horvát hazafiakon kívül csak egy ember van máma, aki Horvátország sorsát szívében viseli, — a Király! Ebben a nehéz helyzetben Horvátország Ő felé tekint bizalommal s tőle várja a jövődjé megmentését! Horvátország tudja, hogy a Király nem fogja balsorsában elhagyni!

A két halott horvát hazafi temetése olyan gyászpompával ment végbe, amely már méreteinél őszinte gyászolást eláruló mivoltánál fogva szívig meghatotta a temetésen jelenvolt száz- és száz ezreket. A temetés a legmélyebb gyászpompába vont Szeljacszi Domból történt. Itt voltak felravatalozva a halottak, kik mellett horvát parasztok, egyetemi tanulók s szokolisták teljesítették az utolsó diszszolgálatot. A koporsókat vagy százezer ember tekintette meg, kiknek nevében ötszáz koszorút tettek le, melyek között elsőek voltak a Király babér koszorúi. A sok bucsúztató beszédek közül legkiemelkedőbb volt Pribicsevics Szvetozár beszéde, melynek végén rámutatott a nehéz helyzetre s kérte a népet úgy a maga, mint a beteg vezér nevében is, hogy őrizze meg hideg-

POLITIKAI ÉLET.

Anglia és Törökország között egy barátsági és döntőbírási szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások már előre haladott stádiumban vannak. Törökország nemrég kötött szerződést, — illetve szövetséget Amanullah afgán uralkodóval, akinek országa Anglia és Oroszország ázsiai birtokai között fekszik. Azért az angol-török szerződés megkötése nagy fontosságú esemény lesz.

A kisantant konferencia megkezdődött Bukarestben. A konferencia kezdetén a három külügyminiszter először is saját országának külpolitikai helyzetéről számolt be. A konferencia egyik legfőbb pontja, hogy Olaszország és Jugoszlávia között jó viszonyt hozzon létre. Azután a konferencia tiltakozott a békeszerződések bárminemű megváltoztatása ellen. Foglalkozott még a konferencia középeurópai gazdasági kérdésekkel s azután feloszlott. Fontosabb döntéseket a konferencia nem hozott.

A magyar miniszterelnök nyilatkozata az optáns perről. Bethlen miniszterelnök nagyobb beszédben foglalkozott a népszövetségi tanács legutóbbi ülésének eredménnyel. A miniszterelnök kijelentette, hogy Magyarország még egyszer fog alkalmat adni a Népszövetségnek arra, hogy ezzel a kérdéssel foglalkoz-

zék, mert ez a békeszerződés szerint kötelessége. Ha a Népszövetség nem képes megvédeni azt az álláspontot, avagy nem elég erős arra, — akkor maga alatt vágja a fát. A döntőbírási eszme a létalapja a Népszövetségnek. Románia feltételei pedig teljesen elfogadhatatlanok.

Franciaországban kormányválság van. A Poincaré kormány meg fog bukni. Poincaré csak a valuta reformot akarja megszavaztatni, azután a parlamentet nyári szabadságra küldi, hogy bukását az őszig elodázhassa. A nemzeti egység kormány többségének és vele együtt Poincarének napjai megvannak számlálva.

Poincaré utódja Tardieu lesz, aki a radikális szocialistáktól kezdve a centrum jobbszárnyáig eső republiánus pártokból fog kormánytöbbséget alakítani.

Politikai szemle.

A politikai érdeklődés most Zagreb felé irányul. A temetés után igen jó hatást váltott ki a paraszt koalíció vezéreinek nyilatkozata, amennyiben nyugalomra és higgadságra intenek. Beogradban ma már látják, hogy nemcsak pusztán kormányválságról van szó, nem csak a mostani parlament helyzetéről, a melyet

tapsviharral és éljenzéssel fogadta Radics István üzenetét.

A sok megható bucsúztató beszéd után elindult a mintegy nyolc kilométer hosszú gyászmenet a temetőbe, a legnagyobb rendben. A temetőben volt még több gyászbeszéd is, azután a koporsókat ideiglenesen elhelyezték, mert később fogják őket eltemetni a számukra most készülő diszszirhelyekre. A temetés délelőtt tíz órától délután három óráig tartott, mikor is a tömeg rendben és fegyelmezetten visszament a városba.

A temetési szertartást dr. Bauer Antal zágrebi érsek vezette a kanonokok és a zágrebi papság segédletével.

új választásokkal s más összetételű kormánnyal valahogy el lehetne rendezni, hanem mindenképp előtérbe lépett a horvátkérdés, vagyis a prekói tartományoknak Szerbiához való viszonyának kérdése.

A királyi kihallgatások napirenden vannak, úgy az eddigi kormány, — mint az ellenzék vezetői nyernek királyi audienciákat.

Vannak, akik már tudni vélik, hogy alakulóban volna egy koncentrációs kormány, amely a választásokat sürgősen bevezetné.

A kormány saját sorsa felett még nem határozott, vagyis nem mondott le, a helyzet Beogradban teljesen bizonytalan. A politikai világot nagyon érdekli, hogy a kormány mikor mond le, mert az már kétségtelen, hogy le fog mondani.

Horvátországban s a prekói vidékeken általában a nép hangulata Szerbia ellen van.

Még csak napok mulva fogunk beljebb látni az új sinek menetirányába.

Biztosító szövetkezetek jelentősége Prekmurjében.

Irta: Dr. oec. publ. SIPTÁR ZOLTÁN.

Arról a nagy gazdasági csapásról szó értesülés, mely osztályrészül jutott Prekmurje szorgalmas népe egyik tekintélyes részének a jégverés révén, adja kezembe a tollat, hogy néhány szóval a biztosítás összes ágazatainak rövid ismertetésével felhívjam a figyelmet arra, hogy az összetartozandóság érzésének megnyilatkozásával és fejlesztésével az ilyen csapások okvetlenül elkerülhetők és elkerülendők.

Amidőn a javak értéke mai gazdasági rendszerünk mellett folyton emelkedik mind a munka, mind az arany értékéhez viszonyítva, akkor a tárgyi javak elpusztulásával járó veszélyek ellen mindinkább kötelessége a józanul gazdálkodónak védekezni. Ennek egyik módja a kellő óvatosság és a javak rendszeres gondozása ott, ahol ez eredményes lehet. A természeti elemek ellen azonban, emberi mivoltunk gyarlósága következtében, védekezni ilyen módon nem tudunk. Ha tehát teljesen el nem háríthatjuk az ezek miatt keletkező veszélyeket és

Javak pusztulását erről az oldalról eg nem akadályozhatjuk, akkor le-
lább kötelességünk a kockázatokat
társadalom minél szélesebb körére
terjeszteni és azokat megosztani. En-
ek elérését célozza a biztosítás intéz-
vénye, amely mindig ott fejtett a leg-
obbban, ahol a gazdasági érzék is
fejlett és ahol a gazdasági kultúra
magas fokon áll. Az elemi csapások
s a gazdasági élet hullámozása miatt
rhető veszteségek pótlása most már
a jótékonyosság igénybevételével tör-
ténjen, mert ez mindig csak tökéletle-
ül sikerülhet és teljesen mások aka-
tatától függ, azonkívül a kultúremler
érzetével össze nem egyeztethető.
Mintha csak látnám, hogy milyen fáj-
jalmasan fogják magukat a lendvavi-
léki gazdák rászánni arra, hogy a
nagy csapásra segítyt kérjenek távoli
alvak népétől, ha ugyan rászánják
magukat.

Mennyivel más lenne a helyzet,
ha jégbiztosítást kötöttek volna a gaz-
dák. Mindenkinek a kára legnagyobb-
részt megtérülne, önérzete nem cser-
pólna, nem lennének hosszú ideig
nyugtalan napjaik amiatt, hogy sikerül-
e egyáltalán valamiképen pótolni a jég
által tönkre tett javak értékét? Soha
sem volna szabad elfelejteni a gaz-
dának, hogy jégverésnek minden évben
ki van téve a mezőgazdasági termelés,
még ha a legöregebb gazdák sem
emlékeznek nagyobb jégverésre. Áll
ez különösen az Alpok nyulványai
alatt elterülő vidékekre, amelyen Prek-
murje is. A biztosítási díjak nagysága
a művelt és gazdaságilag előrelátó
gazdánál nem szabad hogy szerepet
játsszon, különösen, ha bizonyos szer-
vezeteknek önkéntes létesítése követ-
keztében a biztosítási díjak jelentéke-

nyen mérsékelhetők. Nem szabad
ugyanis elfelejteni, hogy biztosítás kö-
tése nélkül is mindenki biztosítja gaz-
daságát a veszélyek ellen, mert a ve-
szély bekövetkezése esetén egyszerre
maga viseli az egész kárt. Nem cél-
szerűbb tehát évről-évre előrelátó gaz-
dasági tevékenységgel a veszélyek ese-
tére tartalékolni? Hiszen a biztosítás
semmi egyéb. Azonban emellett lehető-
vé teszi a veszteségeknek a legnagyobb
területek és tömegek között való meg-
osztását.

Az előbb említett önkéntesen lé-
tesítendő szervek lennének a prekmur-
jei adottságok mellett a biztosítási
közösségek, esetleg biztosítási szövet-
kezetek, mely utóbbiak azonban nem
lennének maguk a kár valószínűsítő
dozói, hanem egész biztosítási anya-
gukat teljesen viszontbiztosítanak.
Ilyen szervezetek létesítésével a kár-
biztosítás és esetleg az életbiztosítás
összes ágazataiban is a ma szokásos
díjtételeknél sokkal olcsóbbak mellett
volna lehetséges az egyes gazdálko-
dó egyedekre a biztosítások megkö-
tése. Az említett szervezetek megala-
lalkításával ugyanis a szerzési költsé-
gek olcsóbbak lennének, azonkívül a
nagy kapitalista biztosító társaság
egyszerre nagyobb biztosítási anyag-
hoz jutván a kisgazdabiztosításoknál
jelenleg szokásos díjaknál lényegesen
olcsóbban vállalná az egész anyag
kockázatát. Ne felejtjük ugyanis el,
hogy a társaságra nézve a költségek
tekintetében mindegy, hogy egy mun-
kálattal 10 hold, vagy 1000 hold jég-
biztosítását veszi át, vagy pedig 200
házat 2 helyett.

A jelzett előnyök elérése kedvé-
ért tehát a prekmurjei viszonyok mel-
let legalább 2—4 községnek kellene

egy biztosítási szövetkezetet alkotnia
oly alapszabállyal, hogy az igaztóság
jogosított az összes tagok javára az
általuk bejelentett földterületekre, épít-
ményekre és egyéb javakra jégbizto-
sítást, illetőleg tűzbiztosítást kötni a
közgyűlés által elfogadott biztosítási
feltételekkel és ugyancsak a közgyű-
lés által kijelölt nagy biztosító társa-
ságnál. A biztosító társaság kijelölé-
sénél az egyes tagok a biztosítandó
javak biztosítási értékének bizonyos
arányában bírnának szavazati joggal.
Még egyszer nyomatékosan hangsü-
lyozni kívánom, hogy ezek a szövet-
kezetek nem lennének valószínűsítő biz-
tosító szövetkezetek, mert csak az
anyag összegyűjtését végeznék és az
egy tagokkal való érintkezést, hogy
így az ügyviteli költségeknek a bizto-
sító társaságra nézve való csökkenté-
sével a biztosítási díjak lényegesen
mérsékelhetők legyenek. A kockázato-
kat ezeknek a szövetkezeteknek azért
nem szabad vállalniok, mert kis terü-
letről volnának a tagjai és így a ki-
egyenlítődség nem lenne meg, ami pe-
dig minden biztosításnál igen lénye-
ges szempont, ha azt biztosnak akar-
juk látni. Az ilyen szövetkezeteknél
az ügyviteli teendőket egyes intelli-
gens gazdáknak évenként felváltva ön-
zenlenül és ellenszolgáltatás nélkül
kellene ellátni a köz érdekében. Ezek-
nek munkája révén volnának az em-
lített megtakarítások elérhetőek melyek
bizony hatalmas összegekre rugnának
és nem csekély jelentőségűek lenné-
nek lassanként egész Prekmurje köz-
gazdaságában.

Ne felejtjük ugyanis el, hogy a
modern kapitalista biztosító nagyvál-
alat egy lépést sem tesz ingyen. Min-
dennek ára benne van az általános

díjtételekben. Ha csökkentjük tehát a
vállalat költségeit, önmagunknak hasz-
nálunk, mert kellő energiával a díjak-
ban okvetlenül mérsékléseket tudunk
elérni mind magunk, mind a köz
javára.

A szövetkezetek egyes tagjaira
mindezek következtében azért háram-
lanának nagy előnyök, mert kis gaz-
dasági egyedek közös erővel lépének
fel és emellett a cél érdekében az ön-
zetlenül elvégzett munka tekintélyes
részének megtakarításával a készpénz-
ben fizetendő munkaérték a legkisebb-
re csökken.

Ha Prekmurje felismerné a szö-
vetkezésnek mind a fogyasztásban,
mind az értékesítésben való nagy je-
lentőségét és a szükséges intézményeket
létrehivná a saját erejéből, igen nagy
fejlődésnek az útját rakná le. Nagyon
lényeges a szövetkezés az ottani vi-
szonyok mellett különösen azért, mert
az egész terület a gazdasági, élet min-
den területén csak kis gazdasági egye-
dekkel van tele néhány nagyobb jellegű
kereskedelmi és ipari vállalkozás le-
számításával.

Kár és jégbiztosítások terén az
általam felvett szervek kiépítésével
és helyes vezetése mellett a biztosítási
díjak legalább 20—30%-kal csökkent-
hetőek lehetnének minden egyéb feltétel
azonossága mellett. Kellő statisztikai
adatok hiányában nem tudom, hogy
pénzürtékben kifejezve mennyi lenne
a megtakarítás az egész területre, de
nézetem szerint oly magas, hogy min-
denkinek kötelessége lenne az ilyen
mozgalmat pártolni.

Legyen a nagy csapás, amely
Prekmurje legszorgalmasabb községei-
nek csztályrészül jutott, egy gazdasági
fellendülést és a jobb jövőt szolgáló
intézmények megteremtésének meg-
indítója.

GÁLOSSY:

Kisérlet a temetőben.

A németfalvai tiszteletesnek pöre
volt egy szintén faluja-beli gazdával.
És mivel nem volt biztos, pörének rá-
nézve sikeres kimenetelével s még félt
az esetleges börtönbüntetéstől is, ez
annyira elkésértette az öreg papot,
hogy — felakasztotta magát.

A papot hívóinek nagy részvéte
mellett eltemették s lassan feledték is.

Pár hónap múlva azonban újra
sokat beszéltek róla: azt beszéltek,
hogy éjszakánként sirjánál kísértet jár,
ott gyertyát gyújt es nagy sóhajtások
közben újra eltűnik. A hír hamarosan
szárnyra kelt és pár nap múlva nem-
csak a községben, hanem az egész vi-
déken tudták a rendkívüli esetet. Ter-
mészetes, hogy ezt csak a babonásabb
természetűek hitték el; a világosabb
nézetűek csak kételkedtek ebben, vagy
egyáltalán nem hitték.

Voltak azonban egyesek, akik fi-
gyelték éjszaka a temetőt és ezek is
állították, hogy valaki jár a temetőben,
akárki, vagy akármi is az, mert világ-
osságot láttak kigyulni a pap sirja
körüli. Oda menni azonban nem mer-
tek, mert félték a kísértettől.

Ez a rendkívüli eset amilyen iz-
galomba hozta, ép olyan kíváncsivá
tette a falu népeit. Többen megbeszél-
ték, hogy lesbe állanak és történeljen
bármí, de megfogják a kísértetet.
Azonban több este hiába várták, mert
a kísértet elmaradt és nem akart újra
megjelenni. Így az emberek megúnták

a kísértet-várását és többé nem vi-
gyázták.

Egy este egy falubeli legény:
Tóth Sándor, ismét világosságot látott
a temetőben. A legény vakmerő elö-
kéltséggel sietett a temető felé, hogyha
már meg nem is fogja, de legalább
megézhesse közelről a temető félel-
mes vendégét. Nem láthatott semmit,
mert mire a temető közelébe ért, a ki-
sértet már akkora eltűnt.

Tóth megállott és merően nézett
a kísérteties magányban elbujt sötét
sirhalmok közé. Ott minden csendes és
sehol egy teremtet lélek sincsen. Hiá-
ba várt, nem jött oda kísérteti a te-
mető éjjeli látogatója. Megúnta a vá-
rást, hazament.

Másnap este újból figyelte a te-
metőt. Már vagy két óra hosszáig fi-
gyelt, de a kísértet nem akart megje-
lenni. Türelme fogytán volt és félbe
akarta szakítani a figyelést, amikor
hirtelen fellebbanó világosság támadt.
Midőn ezt észrevelte, rohant a temető
felé és körülbelül száz lépésnyi távol-
ban megállott, onnan lopva, óvatosan
közeledett. — Egy szál gyertya ott
égett a pap keresztjén. Tóth belépett
a temetőbe a sirhalmok közé; ebben
a pillanatban elaludt a gyertya és tel-
jes sötétség támadt, utána hosszú,
halk sóhajtás.

A legény tétlen félelmes borzon-
gás futott végig és egy percig merev
dermettségben állott ott. Azután a
visszefordulásra — futásra gondolt.
Mégis maradt, egy különös ösztön nem
engedte, hogy hátráljon. »Eh, mit . . .

meg csak nem esz, ha maga az eleven
ördög is, — mormogta magában, az-
tán úra közeledett. Tizenöt lépésre
lehetett a pap sirhalmához, amikor hir-
telen egy fehér lepelbe burkolt alak
jelent meg az alacsony ráccsal körül-
kerített sir egyik oldalánál. Ekkor
Tóthnak ereiben majdnem jéggé fa-
gyott a vér; kalapját meg kellett fognia
mert úgy érezte, mintha azt egy alvi-
lági lehelet elakarná vinni a fejről.
De az erős ösztön nem engedett, haj-
totta a közeledésre és félig öntudat-
lanul megállott a rács másik oldaláról
a kísértettel szemben.

Jó ideig állottak így egymással
szemben, Tóth egész testében reszke-
tett és nem bírt tovább mozdulni.
Nagysokára a kísértet mozogni kezdett.

— Jaj most . . . talán végem
van . . . — gondolta az erős legény.
De . . . megkönnyebbült: a fehér le-
pelbe burkolt magas alak elkezdett
lassan hátrálni.

— Úgy, hát te is félsz? — gon-
dolta Tóth és valamivel bárbabb lett.

Elkezdte követni a hátráló kísér-
tetet, de megfogni mégsem merté. A
kísértet meg-megállott; ekkor megál-
lott Tóth is, de amikor az megindult,
újra követte.

A temető szélére értek és ott a
kísértet megállott, többé nem akart
hátrálni. Egy ideig csak állott, aztán
előre kezdett menni, Tóth felé. Most a
legény kezdett hátrálni, meg-meg állt,
de a kísértet csak követte. Hátrálás
közben egyszer csak neki ütközött va-
laminek: a megdöbbenésben borzasztó

erővel ölelte magához, — csak egy
sirkő volt pedig az, egy mozdulatlan
hideg kő, mely forró, hozzá ért arcát
lehűtötte kissé.

— No, innen tovább nem megyek,
bár legyél az ördögök fejedelme, akkor
sem! — gondolta szilárdan eltökél-
ve Tóth.

A kísértet még közeledett, de
amikor látta, hogy ellenfele többé nem
hajlandó hátrálni, — megállott. Így
nézték egymást jó ideig. Egyszer csak
a fehér alak kemény férfi hangon rá-
kiáltott a fekete alakra:

— Ki az?

— Tóth megkönnyebbült: tehát
ember amaz is.

— Ki vagy te, szólj, mert mind-
járt keresztül szűrlak! — kiáltott visz-
sza, mostmár vakmerően.

Pejig kezében még egy fadarab
se volt, nem olyan, amivel a kísértetet
megszurhatta volna.

— Hát te vagy Sándor? És szur-
kálni akarsz?

A kísértet megismerte Tóthot, de
viszont Tóth is megismerte a kísértetet.

— Hej, vén gazember, hát mit
komédiáz itten? Bizony megérdemelné
az akasztófát!

Most aztán, mivel a kísértet nem
menekülhetett el, fehér leplét lerántot-
ta és a két férfi együtt ballagott haza.

Igy tudták meg, hogy az éjszakai
kísértet, a temető vendége nem más,
mint a papnak volt baragosa és pörös
fele. Aki előrehaladott kora dacára
nem restelte csupán kedvtelésből és
azért, hogy a népet bolonddá tegye, a
— kísértetesdit játszani.

HIREK.

— Ilustris vendége volt a m. szobotai és puconci evang. gyülekezetnek az áldott és jó lelkű Dr. Popp Fülöp méltóságos úr ev. püspök személyében, ki m. hó 28.-án M. Szobotába érkezett. A templom előtti téren ünnepélyesen fogadták. Nemsokára díszgyűlés tartatott, este a Dobrai vendéglőben pedig bankett lett tiszteletére rendezve. 29.-én Puconcin végezte hivatalos teendőit. Ugyanekkor lett átnyújtva Luthár Ádám úr nagytiszteletű lelkésznek a püspök úr Öméltóságával küldött királyi kitüntetés.

— Elhalálozás. Vámosi Saáry József járásunk nyugalmazott ítélő táblabírója június 28.-án reggel fél négy órakor itthagyt bennünket, élőkét, szenvedőket és a nem élők boldog országában örökös nyugalomra hajtotta a sok gond, sok fájdalom nyomta deres fejét. Járásukban évek hosszu sora óta, mint vezető járásbíró, buzgon és lelkiismeretesen végezte a teendőit és mindenkor megtalálta azt az utat, amely úgy a hivatalában, mint kint a társas életben az általános kölcsönös tisztelethez és a meleg felbaráti szeretethez vezetett. Nyugodjék békében! A kedves családja, kihez hosszu (30 éves) együttlétünk nemcsak mint ismerős, hanem mint jóbarát fűzött bennünket, fogadja ősziate szívünk részvénytárgyát.

— Egyházi hir. Kolesz Perenc gomilicai illetőségű újmisési papot a maribori püspök a st. tamás-i plebániára; Bakán István turniscei újmisést pedig a st. ruperti plebániára helyezte kápláni minőségben. Mindkét fiatal pap prekmurjai, tehát érthető a meglepetés, hogy a szomszédos volt Steier vidéken nyertek alkalmazást. Egyelőre minden megjegyzés nélkül közöljük ezt a rövid hírt, mert a mai időt nem tartjuk alkalmasnak arra, hogy bővebben foglalkozzunk az egyházi főhatóság ezen intézkedésével.

— A ljubljánai színház dráma osztályának vendégzereplése Murszka Szobotán. A ljubljánai színház dráma-osztályának tagjai Murszomban a Dittich-féle kino helyiségeiben 3 színelőadást rendeznek: színe kerül: június 30. napján Louis Verneuil 3 felvonásos komédiája »Sestrična iz Varšave«, vasárnap július 1. napján Nicodemi 3 felvonásos komédiája »Zora, dan in noč«, július 2.-án irodalmi estélyt rendez, töredékekkel »Veronika Desinič«-ből (O. Župančič től), »Hamlet« (Shakespeare től), és »Smrt majke Jugovič« (I. Vojnovič-től). Kezdet mindenkor este 8 órakor. Az előadások művészeti vezetését Rogoz Zvonimir úr a ljubljánai nemzeti színház rendezője eszközli. Mivel a nevezett tagok vendégzereplése mindaddig művészies szín állott, az ezidei előadások iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Belépő jegyek a Jonás-féle kereskedésben kaphatók.

— A gornya-radgonai takarékpénztár ügyvezetője eltűnt Nagy-filánést keltett június 16.-án Gornja Radgonában, hogy váratlanul megjelent az SLS párt védnöksége alatt működő takarékpénz-

tárban Ljublanából egy kiküldött revizor a takarékpénztár állásának megvizsgálására. A rákövetkező éjszakán pedig eltűnt a városból Alojzij Nendauer, a takarékpénztár ügyvezetője. Távozása felől az a hír terjedt el, hogy Svájcba vagy Törökországba utazott Austrián át. A megindított vizsgálat megállapította, hogy a takarékpénztár pénzéből 1.500 000 dinár hiányzik, amit az ügyvezető az általa két év óta folytatott fakeskedésbe fektetett be. Gornya Radgonában az eset nagy konsternációt keltett, mert a klerikális párti Nendauerben vakon bíztak az emberek, s most attól tartanak, hogy bukásával sok szegény ember veszt el betétjét a takarékpénztárnál. Az esetet annak a körülménynek lehet tulajdonítani, hogy Nendauer hivatalos állásával — mint tartományi képviselő — ugyiszólván terrorizálta a közönséget s az ügyeket teljesen ellenőrzés nélkül intézte.

LENKE DITTRICH
JERNEJ AMBROŽIČ
jegyesek — zaročena

Murska Sobota Dobrova

(Brez posebnega obvestila.)
(Minden külön értesítés helyett.)

— Óriási viharok Amerikában. Oklahoma, Kansas és Missouri államokban az Unió déli részében rettentő viharok dúltak. A kár számtalan millió dollárra rug s több mint három ezer ember van hajlék nélkül. A szörnyű vihar következtében vízáradás is keletkezett, mely nagy kiterjedésű vidéket tett teljesen tönkre.

— Agyonütötte a kereszt. A temesmegyei Gutenboun községben nemrég kijavították a templomtornyát s most új keresztet akartak tenni a toronyra. A keresztet kötéllal fel is húzták már akkor, mikor már elhelyezni akarták, a kereszt leesett s az alatt álló hét éves Michelbach György nevű fiucska fejére esett, ki azonnal meghalt.

— A német oceanrepülők visszaérkeztek hazájukba. A Kolumbus oceanjáró gőzösön Köhl kapitány, Hünefeld báró és Fritzmauritz őrnagy visszaérkeztek Amerikából, ahova repülőgépen mentek az Oceanon át. A hajó Bremerhavenben kötött ki, ahol az utasokat nagy ünnepélyességgel üdvözölték a német kormány részéről is. A kikötőben az összes hajók sziréna bűgással fogadták a Kolumbust, mely felett a kikötéskor repülőgépek szállodogáltak. A hivatalos fogadtatás a hajó szalonjában folyt le.

— Károly volt romáo trónörökös házasságát a bukaresti legfőbb törvényszék felbontotta. Helena hercegnő és Károly trón-

örökös persze személyesen nem jelentek meg a tárgyaláson, hanem ügyvédekkel képviseltették magukat. Az öt tagból álló bíróság rövid tanácskozás után kimondotta a válást. Az ítélet öt napon belül megfellebbezhető.

— Milánóban a fasisták inzultáltak egy angol diplomáciai futárt, akit megrohantak és kegyetlenül bántalmazták. Az angol nagykövet, aki épen Milánóban tartózkodott, erélyesen közbelépett s hivatalosan elégtételt követelt a rendőrfőnöktől s követelte a bűnösök szigorú megbüntetését, ami meg is történt.

— Az első pilóta nő, aki átrepülte az Oceanát Amerikából Európába. Miss Earheart amerikai pilótanő, Stultz pilótanő és és Gordou mechanikus huszonkét óra alatt repülték át az Oceanát s csak egy óráig volt szép idejük, a többi idő alatt zuhogó eső s havas szél volt. Szerencse, hogy a szél hátukba fújt és így sietette az utazást. A utasok Új Fundlandról indultak és Angolországban, Dél Walesban a Valencia kikötő előtt a nyílt tengeren szállottak le. Most egész Angliában ünneplik a bátor pilótanőt és társait.

— Hatvany Lajos báró súlyosan megbetegedett a kórházban. A budapesti Kuria most tárgyalja báró Hatvany Lajos nemzetgyalázási pörét. Hatvany Lajos báró a fogházban most súlyosan megbetegedett, erős gyomor vérzést kapott, mely miatt sürgős és állandó orvosi ápolásra van szüksége. Az igazságügy miniszter ezt valószínűleg megfogja engedni.

— A német birodalmi bank nem adta meg közreműködését a román lei stabilizációjához, mert a román kormány nem teljesítette a német bankárok kívánságait.

— Hercegovinában és Dalmáciában földrengés pusztított, mely a lakosságot igen megrémítette, mert attól tartottak, hogy megisméllődnek a görögországi vagy a bulgáriai események.

— Élet mentő asszony Palics Mihályné obilicsevoi asszony a Tisza partján foglalatoskodva meghallotta, hogy a viz sodrában egy hét éves fiucska küzd az elmerüléssel. Egy másik kis pajtása kiakarta menteni, miközben az asszony bátran a vízbe vetette magát ruhástól s a két fiút megmentette a biztos haláltól. Palicsnét bátor életmentéséért a járási főszolgabíró kitüntetésre ajánlta a királyhoz.

— Albániában olasz katonai repülő állomást létesítettek az északkeleti határon Goldbojz község mellett. Az állomás huszonöt repülőgéprek ad helyet.

— Hetvenöt emeletes ház épül Csikágóban. 1930. ápril-

lisra lesz készen, negyvenöt millió dollárba fog kerülni. Lesz benne egy nagy szálloda is ezer szobával, azonkívül ezerkétszáz autogarázs, a tetőn pedig két hatalmas nyílt uszoda lesz. A felhőkarcoló frontja a Michigan tóra néz.

— Damaszkusz városának ősrégi városrésze majdnem egészen elégett. A tűz két napon át tartott, mert az utcák itt oly szűkek, hogy nem lehetett a tűzhöz férközni. Elégett több mint száz ház, sok nagy bazár és szálloda. Tizenkét ember a tűzbe veszett s hatvan súlyosan megsebesült.

— Stockholm mellett egy gyorsvonat beleszaladt a szembe jövő mozdonyba. Eddig husz halotról és sok sebesültekről van hír, mert úgy a pálya, mint a táviró és telefon vezeték megmagszakítása miatt pontos hírek még nincsenek. A mentési munkálatok még folynak.

— A Fekete tengeren egy gőzhajó megmentett egy postarepülőgépet, amely Pireus és Konstantinápoly között teljesített szolgálatot. A repülőgépen négy utas volt s már két nap óta vergődtek a tengeren. A Barbu Stirbei gőzös kapitánya megmentette őket.

— Kellog, az Egyesült Államok külügyminisztere egy új békepaktum jegyzéken dolgozik, melynek végeredménye az lenne, hogy Európában a biztonság érzését a szerződések és a koncessiók annyira megerősítenék, hogy akkor majd egyetlen hatalom sem szegülhetne szembe a világ lelki ismeretével, amidőn a békeszerződések kézzelfogható igazságtalanságok revíziója felmerül.

— Mexikóban, Xatapaxa környékén egy rablóbanda felrobantott egy vasuti hidat s éjszaka itt egy személyvonat, mely nem vette észre a bajt, — lezuhant ötven méter magasságról. Eddig százhusz halottat szedtek ki a romok alól, de igen sok a súlyos sebesült is. A postakocsiban nagyobb összegű állami pénz volt, azt a rablók elvitték, valamint az utasokat is kifosztották.

Eladó

egy két hengeres lánchajtásos 2 sebességű motorkerékpár igen sok tartalék alkatrészszel. Bővebbet: NEMES állatorvosnál M. Sobota.

Eladó

jó karban levő félfedeles hintó, ugyan ott egy egyes kicsi hintó. A hintók adomentesek, bővebbet MARKO KEMÉNYNÉL Murska Sobota.

KÖZGAZDASÁG.

A dinár arany paritásán. A Narodna Banka julius nyolcadiki évi közgyűlésén meg fogja tárgyalni a Narodna Banka statútájának megváltoztatását s az alapszabályok oly értelmében lesznek megváltoztatva, hogy kimondják a papírpénznek aranypénzre való kötelező beváltását, mint Olaszországban. A javaslat szerint száz papír dinár 2 649.188 gramm tiszta arannyal lesz egyenértékű.

Terméskilátások a bánáti vidékeken. Ha már minket meg is látogatott a csapás, amely nemcsak a kenyereink jó részét, de még a vetőmagunkat is elvitte, szolgáljon némi vigasztalásul, hogy a Bánátból érkező termés jelentések eddig még a legjobbak közé sorolhatók. A Bánát legtöbb járásában búzából és rozsból az idén rekord termésre számítanak, a zab jól mutat, a kapás növények és az iparicélokra szolgáló növények szintén jól fejlődnek. Megemlítésre méltó még, hogy ezeken a vidékeken még készletek is elég szép mennyiségben vannak. Gyümölcs elég jól mutatkozik, de a szilva termővidékeken a pusztító rovarok a szilvában sok kárt tettek.

Amerikai arany Európában. Amerikából mostanában nem kevesebb, mint át ezer millió dollár értékű arany jött át Európába. Az európai államok pénzügyének rendezése az egymást követő valuta stábilizációk következtében megindult. Amerikában az arany exportálása. Ez a rettentően nagy összeg még amerikai méretekben is megdöbbentően horribilis. Ebből a sok aranyból egyedül Angliába egy száztizennyolc millió dollár aranyat hoztak be. Az arany behozatal még most sem szűnt meg, különösen Anglia még most is hozza be az aranyat változatlanul. Legutóbb a londoni Midlandsbank maga újabb tízmillió dollár aranyat hozott be Amerikából. Nekünk még sem adnak?

A jugoszláv sörgyarak vám védelme. Az ipartestületek központi vezetősége memorandumot fog átadnia a kormánynak, melyben feltárja a jugoszláv sörgyarak súlyos helyzetét s a kormánytól szigorú vámvédelmet kér sörgyártás számára. Az iparnak ezen ágazata Jugoszláviában nem bírja ki szigorú vámvédelem nélkül az idegen konkurenciát. A többi európai államok, különösen pedig Csehszlovákia sörgyártása veszélyezteti a jugoszláv sörgyártás helyzetét, amely már annyira nehéz a sok súlyos megterheltetés, adó, illeték, termelési költségek stb. miatt, hogy gyors segítség nélkül nemsokára katasztrófálissá válhatik.

Csehszlovákia nem engedi be a jugoszláv burgonyát. Január havában a Csehszlovák földművelésügyi minisztérium megtiltotta a külföldi burgonya behozatását. A tilalom alól előbb kivették Magyarországot, Hollandiát és Ausztriát, később Németországot, meg Olaszországot. A noviszádi kereskedelmi kamara tiltakozott a beográdi cseh szlovák követéségen, hogy a jugoszláv burgonyát nem engedik be Csehszlovákiába. A csehszlovák követség most felhívta a noviszádi kereskedelmi kamarát, hogy a csehszlovák hatóságok miért nem engedik be a jugoszláv burgonyát? A kamara most válaszolt erre. Tiltakozik a jugoszláv burgonyának Cseh-

szlovákiából való kitiltása ellen s azzal fenyegeti meg a csehszlovák követséget, hogy aktiót indít oly irányba, hogyha cseh-szlovák részről ez a tilalmat a jugoszláv burgonyával szemben fenntartják továbbra is, akkor kieszközli, hogy Csehszlovákia semmi féle árut ne tudjon értékesíteni Jugoszláviában.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA, junius 27.

100 kg.	Buza	Din.	365—
»	Rozs	»	360—
»	Zab	»	300—
»	Kukorica	»	325—
»	Köles	»	300—
»	Hajdina	»	275—
»	Széna	»	50—65
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	75—100
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	2200—2600

M. SOBOTA junius 27.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	8—	9 50	10—
Üsző	6—	7—	8 50	9—
Tehén	3—	4—	5—	6—
Borju	—	—	12—	12 50
Sertés			13 50	14 50
Zsir I-a			22—	26—
Vaj				35—45
Szalonna			25—	28—
Tojás 1 drb.				1—

Pénz.

1 Dollár	= Din.	56 70
1 Pengő Budapest	= »	10—
1 Schil. Bécs	= »	7 99
1 Kor. Praga	= »	1 67
1 Lira	= »	2 46
Zürichben 100 Din	=	9 135 sfrk.

REMENJE ZA MAŠINE

REMENJE ZA MAŠINE

ma na zalogi remenje za mašine vsake mere, od najbolše fabrike remenja po originalni fabrički cenaj

Štefan Holzman

trgovina z ledrom
v MURSKI SOBOTA
Lendavske ceste 57

Rádiók

Rádióalkatrészek
Lámpák, Batteriák
Puch
Biciklik

Motorkerékpárok
jutányossan kaphatók

Nemecz János

vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

Matične
knjige

za občine se dobijo pri

IZIDOR HAHN

trgovina z papirjem

v MURSKI SOBOTA.

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Murska Sobotában a HARTNER féle házban, postával szemben a mai napon

CUKRÁZDÁT

nyitottam. Készítek elsőrendű süteményeket, tortákat, különböző teasüteményeket, készletben tartok mindenféle bombonokat és minden nap friss fagyaltot.

Kérem a n. érdemű vendég közönség szives pártfogását

STANKO JARC cukrász

MURSKA SOBOTA Lendavska cesta.

PREKMURSKA POSOJILNICA

r. z. z. o. z. v MURSKI SOBOTA.

Poštni ček. račun šte. 12628.

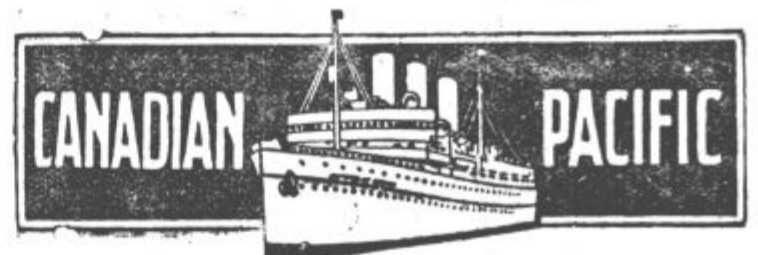
Vabilo

na II. izredni občini zbor, ki se boče vršil dne 8. julija 1928. ob 10 uri v posojilniškem prostoru s sledečim dnevnim redom:

Sprememba pravil §§ 6 in 34.

Načelstvo.

V KANADO Z



Med 20. junijom i 5. augustom za

polske delavce, služkinje, družine polodelcov.

Samo 4 dni na odpretom morji. Najhitrejša i najbogša zveza prek Hamburga, Antverpena, Cherbourga z glasovitimi parobrodi na dvojne vijake. Odhod vsakšo nedelo.

Informacije glede vozni cen, vizuma, prtljage, predpisov zavolo vseljavanja v Kanado i v Združene države davle

CANADIAN PACIFIC zastopstvo za SLOVENIJO

JOSIP ZIDAR (IX) Ljubljana

WILSONOVA (Dunajska) cesta 31.